

**Avalent>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Kohtukorraldus liikmesriikides**

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [hu](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

**ungari keel**

Swipe to change

**Kohtukorraldus liikmesriikides**

Ungari

Sellel lehel antakse ülevaade Ungari kohtusüsteemist.

**Kohtute haldamine****Riikliku Kohtute Ameti esimees**

Kohtute keskne haldamine kuulub Riikliku Kohtute Ameti esimehe pädevusse, teda abistavad aseesimehed ja ameti personal. Riikliku Kohtute Ameti esimehe halduskohustuste täitmise üle teostab järelevalvet Riiklik Kohtute Nõukogu. Riikliku Kohtute Ameti esimees vastutab kohtute keske haldamise ja selle tõhususe eest. Ta täidab oma tööülesandeid asjaomaste õigusaktide kohaselt põhiseadusega tagatud õigusliku sõltumatuse põhimõtet järgides. Tema tööülesannete hulka kuuluvad otsuste tegemine, määruste ja soovituste andmine.

Riikliku Kohtute Ameti esimees valitakse ametisse Ungari presidendi soovitusel Ungari parlamendi liikmete poolt kahe kolmandiku hääletenamusega. Riikliku Kohtute Ameti esimeheks võib valida ainult kohtuniku.

**Riiklik Kohtute Nõukogu**

Riiklik Kohtute Nõukogu teostab järelevalvet kohtute keske haldamise üle. Nõukogu asukoht on Budapestis ja see koosneb 15 liikmest. Riikliku Kohtute Nõukogu liikmeks on *Kúria* (ülemkohus) esistuja, ülejäänud 14 liiget valitakse volitatud kohtunike koosolekul osalevate kohtunike hulgast lihthääletenamusega salajasel hääletusel. Esimesel kohtumisel valivad kohtunikud ühe kohtuniku apellatsioonikohtust, viis kohtuniku üldkohtutest, seitse kohtuniku kohalikest kohtutest ja ühe töökohtust. (Piirkonnakohtud, halduskohtud ja töökohtud alustavad tegevust 1. jaanuaril 2013.)

**Kohtute korraldus**

Ungaris mõistavad õigust järgmist liiki kohtud:

*Kúria* (Ungari Ülemkohus);

piirkondlikud apellatsioonikohtud (ungari keeles *ítélőtáblák*);

üldkohtud (ungari keeles *törvényszékek*);

piirkonnakohtud (ungari keeles *járásbírószágok*) ning

haldus- ja töökohtud.

Kohtu tööpiirkond langeb üldiselt kokku halduspiiridega ning kohtu nimi sisaldab asukoha nime.

Mitteelukutselised kohtunikud (*nem hivatásos bíró*) võivad teatavates kohtuasjades ja teatavatel seaduses sätestatud tingimustel osaleda kohtumenetluses hindajatena, kuid ainult elukutselised kohtunikud võivad olla ainukohtunikud (*egyebíró*) või nõukogu esistujad (*tanácselnök*).

Elukutselised kohtunikud nimetab ametisse Vabariigi President ning neid võib ametist vabastada üksnes seadusega kindlaks määratud põhjustel ja korras. Kohtunikud on sõltumatud ja juhitud üksnes seadustest, samuti ei tohi nad kuuluda parteidesse ega osaleda poliitikas.

**Kohtute hierarhia****Piirkonna-, haldus- ja töökohtud**

Piirkonna-, haldus- ja töökohtud on esimese astme kohtud. (Kuni 31. detsembrini 2012 lahendavad esimeses astmes kohtuasju kohalikud ja töökohtud.)

Haldus- ja töökohtud vaatavad läbi haldusajades tehtud otsuseid või arutavad töösuhete ja sarnaste suhetega seotud kohtuasju (ning muid neile seadusega pandud kohtuasju).

Piirkonna-, haldus- ja töökohtutes võib luua talitusi, kes tegelevad teatavat liiki kohtuasjadega.

**Üldkohtud**

Üldkohtud lahendavad esimese astme kohtutena kohtuasju, mis kuuluvad seadusega nende pädevusse. Samuti lahendavad nad enne 31. detsembrini 2012 kohalike kohtute ja töökohtute otsuste peale esitatud kaebusi või pärast 1. jaanuari 2013 piirkonna-, haldus- ja töökohtute otsuste peale esitatud kaebusi.

Üldkohtud koosnevad kolleegiumidest (*tanács*), talitustest ning kriminaal-, tsiviil-, majandus- haldus- ja tööküsimuste osakondadest (*kollégium*). Osakonnad võivad tegutseda ka ühiselt.

Erijuhtumeid arutavad sõjaväekohtud (*katonai tanács*) selleks ettenähtud maakohtutes nende pädevusse kuuluvates kindlaksmääratud valdkondades.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud

Piirkondlikud apellatsioonikohtud asuvad Debrecenis, Szegedis, Budapestis, Győris ja Pécsis. Piirkondlikud apellatsioonikohtud arutavad enne 31.

detsembrini 2012 kohalike ja üldkohtute või pärast 1. jaanuari 2013 piirkondlike ja üldkohtute otsuste peale esitatud kaebusi seaduses nimetatud juhtudel ning muid seadusega nende jurisdiktsiooni alla kuuluvaid kohtuasju. Kuni 31. detsembrini 2012 lahendatakse haldusajades esitatud kaebusi Budapesti apellatsioonikohtus.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud koosnevad kolleegiumidest ning kriminaal- ja tsiviilosakondadest. Kuni 31. detsembrini 2012 on Budapesti apellatsioonikohtl lisaks ka haldusosakond.

**Tööpiirkonnad**

Szegedi apellatsioonikohus: Csongrádi, Bács-Kiskuni ja Békési maakond;

Pécsi apellatsioonikohus: Baranya, Somogy, Tolna ja Zala maakond;

Debreceni apellatsioonikohus: Hajdú-Bihari, Borsod-Abaúj-Zempléni, Jász-Nagykun-Szolnoki ja Szabolcs-Szatmár-Beregi maakond;

Győri apellatsioonikohus: Győr-Moson-Soproni, Komárom-Esztergomi, Vasi, Veszprémi ja Zala maakond;

Budapesti apellatsioonikohus: Budapest, Fejéri, Hevesi, Pesti ja Nógrádi maakond.

**Kúria (ülemkohus)**

*Kúria* on Ungari kõrgeim kohtuinstants asukohaga Budapestis. Ülemkohus tagab, et kohtud kohaldavad õigusakte ühetaoliselt ning võtab selle tagamiseks vastu ühtlustavaid otsuseid, mis on siduvad kõikidele kohtutele.

Ülemkohtu eesistuja valib Ungari presidendi soovitusel Ungari parlament kahe kolmandiku hääletenamusega. Ülemkohtu eesistujaks võib valida ainult kohtuniku. Ungari president nimetab ülemkohtu eesistuja soovitusel ametisse ülemkohtu eesistuja asetäitjad.

*Kúria* (ülemkohus)

arutab üldkohtute ja apellatsioonikohtute tehtud otsuste peale esitatud kaebusi (seadusega kindlaksmääratud juhtudel);

arutab läbivaatamisaotlusi (*felülvizsgálati kérelem*);

võtab vastu õigusakte ühtlustavaid otsuseid (*jogegységi határozat*), mis on kohtutele siduvad;

analüüsib lõplike kohtuotsuste alusel väljakujunenud kohtupraktikat, kontrollib ja vaatab läbi kohtute otsuste tegemise praktikat;

võtab vastu põhimõttelisi kohtuotsuseid;

võtab vastu otsuseid, mis käsitlevad kohalike ametiasutuste määruste kokkusobimatust muude õigusaktidega ja kõnealuste määruste tühistamist;

võtab vastu otsuseid, mis käsitlevad kohalike ametiasutuste suutmatust täita oma kohustust rakendada õigusakte, nagu seaduses sätestatud, ning

arutab muid tema pädevusse kuuluvaid kohtuasju.

Ülemkohtu koosseisu kuuluvad kohtuotsuse tegemise ja ühtlustamise kolleegiumid (*ítélkező és jogegységi tanács*), kohaliku halduse ja põhimõtteliste kohtuotsuste kolleegiumid ning kriminaal-, tsiviil-, haldus- ja tööküsimuste osakonnad ja kohtupraktika analüüsi talitused.

Viimati uuendatud: 17/11/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.